

Abordarea psihanalitică a personalității

1. Psihanaliza clasică

1. Structura personalității
2. Stadiile dezvoltării psihosexuale a personalității
3. Evaluarea teoriei psihanalitice

2. Psihologia analitică

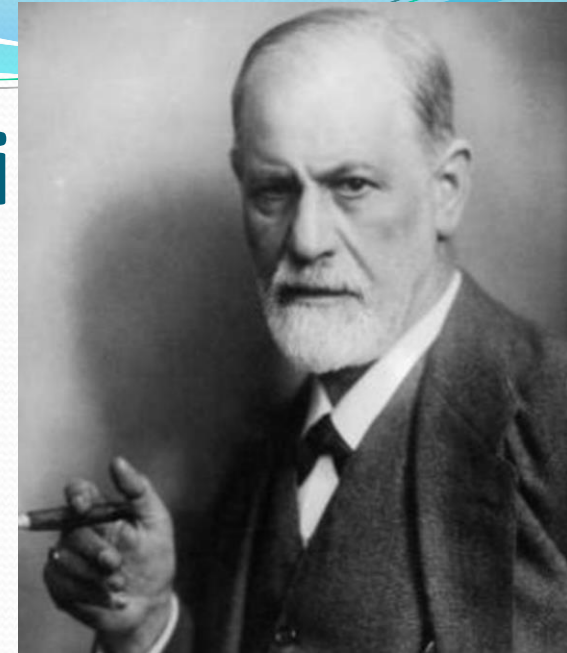
3. Psihologia individuală

1. Psihanaliza clasică

- Două asumptii aparent contradictorii:
 - Funcționarea psihică este în esență inconștientă
 - “Voi cunoaște acest necunoscut...” (Sigmund Freud)
- ***Psihanaliza***: cuvânt polisemantic
 1. Metodă terapeutică bazată pe verbalizarea gândurilor pacientului, într-un context în care ceea ce a fost refulat poate să transpară
 2. Teorie a vieții psihice, având la bază experiența psihanalitică

1.1. Structura personalității

- 3 persoane i-au oferit informații cheie:
J. Breuer, Charcot, Chrobak
- Teoria accentuează cauzele biologice ale comportamentului uman
 - Energia utilizată de psihic, transformarea acesteia în energie fizică și invers
 - Instinctul – reprezentarea pe plan mintal a stimulilor cu origine corporală
 - homeostazia

- Natura instinctelor:
 - Inițial definite: sexual și de supraviețuire
 - Ulterior definite: instinctele vieții și ale morții
- Instinctele vieții
 - Libido; utilizarea termenului Eros
- Instinctele morții
 - Formulate târziu
 - Scopul vieții este moartea

- Modelul topografic al personalității

- Conștientul
- Preconștientul
- Inconștientul

- Modelul structural al personalității

- Id – rezervorul instinctelor; furnizor de energie; prezent la naștere; ghidat de principiul plăcerii, ilogic și amoral
- Ego – diferențierea sine – nonsine; ghidat de principiul realității; nu stopează impulsurile Id-ului, ci îl ajută să elibereze tensiunea
- Superego – internalizarea standardelor părinților; ghidat de principiul moralei

- Bannister despre personalitatea umană:

o pivniță întunecată în care o fată bătrână bine educată (superego-ul) și o maimuță înnebunită de sex (id-ul) sunt angajate pentru totdeauna într-o luptă pe viață și pe moarte, lupta fiind arbitrată de un funcționar de bancă puțin cam agitat (ego-ul)

Rezultatul: dezvoltarea anxietății

obiective

nevrotice

morale

mecanismele de apărare

1.2.. Stadiile dezvoltării psihosexuale a personalității

- Copilul trece printr-o serie de stadii, fiecare definit de o anumită zonă erogenă a corpului
- În fiecare stadiu trebuie rezolvate anumite conflicte
- Fixația - o parte a energiei psihice (libidoului) este investită în acel stadiu de dezvoltare

- Stadiul oral (naștere – 18 luni)
 - Zona erogenă: gura; dependența de mamă
 - Fixația orală:
 - Modul oral încorporativ (optimism și dependență)
 - Modul oral agresiv (pesimism, agresivitate, ostilitate, sarcasm, tendințe sadice) – sadic oral
- Stadiul anal (18 luni – 4 ani)
- Folosirea toaletei
- Fixația anală
 - Personalitatea anal agresivă
 - Personalitatea anal retensivă

- Stadiul falic (până la 6 ani)
 - Conflictele falice sunt cele mai complexe
 - Complexul Oedip; complexul castrării
 - Invidia de penis
 - Fixația: personalitate falică
 - Perioada de latență (până la 12 ani)
 - Instinctul sexual este sublimat în activități sportive etc.
- Stadiul genital
 - Maturizarea neurofiziologică
 - Angajarea în relații heterosexuale normale

1.3. Evaluarea teoriei lui Freud

- Imposibilitatea validării experimentale (femeia – mascul castrat??)
- Vocabularul specializat și cu o logică înșelătoare
- Limite ale metodologiei
- Natura datelor culese
- Imposibilitatea verificării povestirilor pacienților
- Eșantioane mici și nereprezentative
- Analiza subiectivă a datelor
- Accentul pe sexualitate

2. Psihologia analitică – Carl Gustav Jung

Sursa de energie a personalității în psihologia analitică

- Libido-ul: energie nediferențiată a vieții (în sens larg);
 - Energie psihică, susținătoare a psyche-ului (în sens restrâns)
 - Pe baza ei se desfășoară activitățile psihice

- Structura personalității

- Ego-ul

- Partea conștientă, responsabilă de identitate și continuitate
 - Nu este centrul personalității
 - Percepțiile și gândurile sunt determinate de orientarea libidoului (introversie / extraversie)
 - Funcțiile psyche-ului: gândire, emoție, simț, intuiție

- Inconștientul personal

- Percepțiile, gândurile, amintirile reprimare, dar care pot fi ușor recuperate (trafic intens cu ego-ul)
- Complexe – grupuri organizate de gânduri, sentimente și amintiri cu privire la un anumit concept
 - Au putere de constelație

- Inconștientul colectiv: nivel inaccesibil al psyche-ului
 - Conține potențialități pe care le împărtășim ca membri ai speciei umane
 - Existența lor demonstrată prin vise, fantezii, mitologie
 - Arhetipurile – experiențe ancestrale, predispoziții care așteaptă apariția unui eveniment real pentru a se clarifica

3. Psihologia individuală – Alfred Adler

- Individul este indivizibil și trebuie studiat ca întreg
- Personalitatea se conturează în funcție de mediul social și de interacțiunile sociale
- Oamenii sunt motivați de interese sociale
- Încearcă să-și orienteze dezvoltarea
- Greșelile lor se datorează unei concepții greșite despre viață
- Oamenii se pot schimba și deveni fericiți, pentru că *trecutul este mort.*

• Concepte fundamentale

• Dorința de superioritate

- Dorința comună oamenilor de a-și îndeplini potențialul (aici superioritate = întregire perfectă)
- Este înnăscută
- Motivația esențială a vieții: trecerea de la inferior la superior

• Sentimentele de inferioritate și compensarea

- Stau la baza dorinței de superioritate
- Procesele de compensare încep încă din copilărie (dorința de a deveni adulți)

- **Ordinea nașterii**

- Copilul unic
- Primul copil
- Al doilea copil
- Mezinul

FIRST BORN

responsible
motivated
conscientious
controlling
cautious
reliable
perfectionist
achiever
leader
bossy

MIDDLE BORN

feels left out
peacemaker
social
adaptable
people-pleaser
can be rebellious
independent
go-between

LAST BORN

uncomplicated
manipulative
seeks attention
self-centered
fun
social
charming
outgoing

THE ONLY CHILD

seeks approval
sensitive
leader
confident
center of attention
mature for their age
conscientious
responsible
perfectionist